

РЕЦЕНЗИЯ

на сборник за доброволческия труд в гражданското общество

Неби Белев*

В сборника, посветен на доброволчеството¹, са включени доклади от проведено изследване под ръководството на доц.д-р М. Серафимова и доц.д-р Й. Калчев към Катедрата по социология към ЮЗУ „Неофит Рилски”. В него са включени доклади от представителите на областната организация на БЧК, преподаватели от катедрата и студенти от тогавашните първи, втори, трети и четвърти курс, от магистърската и докторантската степени по социология²

Изследването се проведе от Клуба на социолога към катедра социология от ЮЗУ „Неофит Рилски”, като с данните от изследването се запознаха и представителите на областния съвет на БЧК. Сборникът за доброволческия труд е издание на Катедрата по социология съвместно с областния съвет на БЧК – Благоевград по повод Европейската година на доброволчеството.

Най-важните и значими проблеми, които се засягат в сборника могат да се обобщят до следните няколко :

1. Информираност и обществена оценка за доброволческата дейност

Информираността се изразява в това дали хората са запознати със същността на доброволческата дейност и откъде най-често се информират. Обществената оценка на доброволческата дейност се определя от това дали доброволчеството допринася за развитието на самото общество, дали може да повиши гражданската позиция; или да допринесе за развитието на други сфери на обществото, както и на определени групи хора.

2. Тенденции за включване в доброволчески дейности

Поредица от доклади акцентират върху областите, в които хората биха се включили, за да извършват доброволчески дейности.Свързани са с настъпване на бедствия и аварии; екология и опазване на околната среда; образование, професионално обучение и квалификация; спортни занимания и прояви; здравеопазване и полагане на грижи за хората; наука, изкуство и култура;

3. Ролята на институциите и общественото мнение за нормативното уреждане на доброволческа дейност е друг кръг от въпроси, които се съдържат в сборника

Доброволческата дейност най-често се свързва с официални институции и неправителствени организации – Българската православна църква; БЧК; НПО в България; НПО в чужбина; представителства на международни организации у нас;

Ролята на неправителствените организации се извежда чрез приноса им за развитието на доброволчеството. Те могат да помогнат за развитието на такива дейности, но може и да не са достатъчно активни в собствената си дейност, както и да нямат необходимите ресурси, за да доразвият помощта си към доброволчеството.

4. Профил на доброволеца

Профилът на доброволеца в доброволческите дейности се изгражда от следните характеристики : гражданска активност; готовност да помага на хората; състрадание към хората в неравностойно положение; себеутвърждаване и изява в обществото; политическа активност; влечението към благородни каузи; потребност от обмен на знания и опит; стремеж към подобряване на социалната среда; религиозни подбуди; наивност; излишен идеализъм; трудолюбивост;

5. Мотивация за участие в доброволчески дейности

Засяга се проблема относно това колко от малдите хора участват в доброволчески дейности и какво може да мотивира един човек да участва в подобни дейности. Основните мотиви, които могат да накарат един човек да се включи в доброволческа дейност са : идеите на доброволчеството; хората, които се занимават с него; желанието да се помага на нуждаещите си; участието на близки и познати; създаването на нова приятелска среда;

Желанието да се придобият нови знания и умения; любов към природата и нейното опазване; конкретно създадена критична ситуация; религиозно общество, към което се принадлежи; агитациите на организацията, занимаващи се с доброволчески дейности; въздействието на средствата за масова информация, са друг кръг от мотивационни фактори.

6. Доброволческата дейност в социалните отношения

Засяга се същността и произхода на самото понятие „доброволчество”, проследява се неговата история и развитие през отделните времена от различни учени - философи социолози, които тогава и сега споделят разбирането за безвъзмездна помощ и лично удовлетворение като част от доброволчеството. Акцентира се, че доброволчеството не е платена дейност, а помощ за нуждаещите се, апелира се да не се свързва с материалното, особено в днешно време, когато преобладава стремеж към материално благополучие.

7. Основни дейности в доброволчеството

Дейностите, свързани с доброволчеството, които биха могли да се изведат са следните : помощ във всекидневното оцеляване; защита на човешките права; обучение за усвояване на умения; работа с деца; помагане на болни хора; работа в болнични заведения; опазване на околната среда; провеждане на разяснителни кампании; организиране на курсове и беседи; помощ при бедствия и аварии; организиране на дарителски дейности; работа с имигранти; организиране на кръводаряване и пр.

Заклучението, което би могло да се направи е, че като цяло хората в българското общество не са запознати със същността на доброволческата дейност, не са добре информирани от медиите, поради което е налице ниска заинтересованост и нагласи на повечето от младите хора, които не свързват бъдещето си с участие в доброволчески дейности. Към днешна дата младежите търсят и разбират развитието си в обществото чрез платената работа на пазара на труда, която всъщност е и някакъв вид реализация, според тях самите. Но реализацията може да се проследи и в други аспекти, особено когато става дума за безвъзмездно помагане на нуждаещите се в неравностойно положение. Сборникът насочва мисленето на читателите по

посока на свързване на доброволчеството с гражданската позиция, култура, морал и ценности с духовната им реализация.

Бележки

¹ Транслации на ценности в съвременното българско общество. Доброволчеството като елемент от гражданското общество – Благоевград , 2011 ;ЮЗУ „ Неофит Рилски „ , Катедрата по социология съвместно с областния съвет на БЧК;

2. В сборника са включени следните автори – доц. д-р М. Серафимова , доц. д-р Й. Калчев, д-р Д. Божиков ; д-р С. Джамбазова, П. Петкова, Т. Томова, Д.Стоянова, Д.Узунова, Д. Мирчев, Н.Белев, М. Мерсим, А. Прумова, П. Кънчев, И. Якова, Д. Керанова;

---

*Неби Белев е студент към катедра Социология при Философски факултет В ЮЗУ «Неофит Рилски»